

SZÓSZÉK – ÚRASZTALA

RÉSZVÉTEL AZ EVANGÉLIUM ÜGYÉBEN

Fil 1, 3, 4, 9,

Macedónia keleti részén, az Égei-tenger partjától néhány kilométerre feküdt az ókorban egy kis város, neve Filippi. Környékén közel két és félezer esztendővel ezelőtt, majd később, a római világbirodalom formálódásának időszakában nagy fontosságú ütközetek zajlottak le, amelyek a történelem alakulását lényegesen befolyásolták. Mint jelentős kolónia, amelyen a híres „Via Egnotia“ nevű műút is keresztülhaladt, a római világbirodalom hatalmas gépezetében fontos szerepet játszott.

Mégis e kicsiny várost, amely azóta romhalmazzá vált, és helyén ma egy jelentéktelen kis falu áll, mind a mai napig emlegetjük. E városnak örök dicsősége számunkra abban áll, hogy Pál apostol második nagy missziói útja során benne alapította meg első európai keresztény gyülekezetét. Az Ap Csel-ről szóló könyv a filippibeli gyülekezet alapításáról közölt tudósításában többek között elmondja azt is, hogy a nagy pogány—keresztény misszionárius ottani tevékenysége alig néhány napra korlátozódott, mert mint a rend háborgatóit társaival együtt letartóztatták, börtönbe zárták, és szabadulásuk után a várost elhagyni kényszerültek. Mégis e néhány nap elegendő volt arra, hogy Pál apostol e helységben olyan gyülekezetet teremtsen, amely életképesnek bizonyult, és az egyik legvirágzóbb keresztény közösséggé fejlődött. A legnagyobb keresztény hittérítő, aki az általa alapított gyülekezetek mindegyikét nagy szeretettel és gondoskodással szemlélte és irányította, talán mégis ezt a gyülekezetét érezte szívéhez legközelebb állónak. Bizonyára megragadta és meghatotta az a nagyszerű közösségi szellem, az a feltétlen hit és maradéktalan odaadás, az az őszinte, meleg ragaszkodás, amely e gyülekezet közösségéből és egyes tagjaiból feléje és rajta keresztül az evangélium ügye felé áradt. Ennek a gyülekezetnek írta az apostol római fogságából: „Hálát adok az én Istenemnek minden rólatok való emlékezésemben, mivelhogy *részt vettetek az evangélium ügyében* az első naptól fogva mind ez ideig. És azért imádkozom, hogy a ti szeretetetek még jobban-jobban bővülködjen ismeretben és minden értelmességben.“

Ma, ezen az áldott templomszentelési ünnepen, áhítatos érzések között kérdezzük: mi az evangélium, amelyről Pál apostol alapigénkben beszél, amelynek szelleme őt is ellenállhatatlan erővel megragadta, és a kereszténység legelszántabb ellenségéből annak legeredményesebb szószólójává tette? Mi az alap, amelyre a nagy keresztény misszionárius nagyszerű életművét felépítette? Mi az evangélium mondanivalója, amelynek ügyében az apostol tanúbizonysága szerint a filippibeli gyülekezet olyan dicséretes módon részt vett? Mi annak a prédikálásnak a lényege, amely minden Isten tiszteletére épített szent hajlékban vasárnapról vasárnapra töretlenül, diadalmasan hangzik?

Az evangélium, a legfenségebb keresztényi örömmüzenet prédikálója és gyakorlatban való megvalósítója példaadó tanítómesterünk, a názareti Jézus volt. A keresztény és közelebbről unitárius hívő embernek ez örök eszményképe a Hegyi beszédben és egész tanításában csodálatosan szép álmokat álmódott a magasrendű emberi életről, az eszményi világról, Isten országáról. Színes, megragadó, időszerűségükből mind a mai napig semmit nem veszített, lenyűgöző példázatokban tette szemléltetővé és első hallásra érthetővé a magasrendű hívő ember erkölcsstanának áldott törvényeit, amelyeknek alaptétele az életnek legszentebb valósága és legboldogítóbb áldása, a legnagyobb, soha le nem győzhető szellemi világhatalom, az Isten és felebarát iránti szeretet. Megtanított minket arra, hogy a tiszta, magasztos eszményekért, a láthatatlan világ örök értékeiért, a jó, a szép, az igaz végső diadaláért élni, dolgozni, küzdeni, szenvedni, és ha kell meghalni a legnagyobb dolog a világon. Abban a hitben halt meg a keresztfán, hogy tanítása és önfeláldozása eredményeképpen lelkeinkben fokozatosan valósággá fog magasztosulni a leggyönyörűbb álmunk, Isten országa.

Azóta, közel kétezer esztendeje szüntelenül hangzik az Isten tiszteletére épített templomokban az örök jézusi evangélium szent ihletéssel telítődött próféták, apostolok, reformátorok, vértanúk, tiszta lelkű és tiszta életű lelkészek, álmokat álmódó, látomásokat látó nagyszerű emberek ajkairól, akik lángoló lélekkel vettek részt az evangélium ügyében; akik a Jézus szerinti eszményi élet, Isten országa felé igyekeztek felemelkedni, és erre az eszményi magaslatra próbálták gyülekezeteik tagjait is felvezetni; akik egész életükkel, általános emberi magatartásukkal, gondolkozásukkal, hitükkel, példaadásukkal és cselekedeteikkel az *evangélium ügyében részt vettek*, és azt szolgálták alázatos lélekkel, lángoló lelkesedéssel.

Az unitárius történetírás magasztos feladata, hogy szorgalmas, hozzáértő és önfeláldozó munkával megalkossa a több mint négyszáz éves romániai unitárius egyháznak, és benne vadadi egyházközségünknek is a történetét, és felszínre hozzon minden olyan adatot, amely arról beszél, hogy a Jézus szellemét magán hordozó és Dávid Ferenc lánglélekével megszentelt unitárius egyház, és közelebbről az összes többi egyházközségünk mellett a vadadi lelki közösség is, a hosszú évszázadok változásaiban, nehéz, küzdelmes életében miképpen maradt hűséges a tiszta jézusi evangéliumhoz, és milyen lélekkel, milyen indulattal, milyen lelkesedéssel és milyen eredménnyel *vett részt a evangélium ügyében*.

Ez áhítatos órában, az áldott templomszentelési ünnepen, a szószék fenségéből és magasságából megindult lélekkel, Isten iránti mély alázattal és boldog öntudattal teszek tanúbizonyságot arról, hogy az unitárius egyház a keserves évszázadok minden viharában, kísértésében, nyomorúságában, üldöztetésében, megalázottságában és kiszolgáltatottságában is meg tudott maradni az evangélium magasztos zászlaját magasan hordozó, a Jézus szellemét tükröző, az evangélium erkölcsi parancsolatait megalkuvás nélkül hirdető és buzgó áhítattal gyakorló egyháznak, és mint ilyen, történelmi hivatását maradéktalanul, egészen, diadalmasan teljesítette. Az unitárius egyház vezetőivel és vezetettjeivel egyaránt ma is arra törekszik, hogy a tiszta jézusi evangélium alapján állva dolgozzék és imádkozzék az eszményi élet, a jobb, igazabb, becsületesebb, áldottabb világ, az Isten országa minél teljesebb megvalósításáért.

És az idézett alapigék szellemében e szent helyen, e boldog ünnepnapon meghatottan ismerjük el, hogy a vadadi unitárius gyülekezet is egyházközséggé alakulásának első napjától kezdve mind a mai napig dicséretes módon *részt vett az evangélium ügyében*. Lelkesedését, áldozatkészségét, az evangélium ügye iránti lángoló odaadását, buzgóságát és az egy igaz Istenbe vetett diadalmas hitét a filippibeli nagyszerű ösgyülekezet lelkesedéséhez, buzgóságához és feltétlen hitéhez hasonlíthatjuk. Ha Pál apostol ma élne, hiszem, tudom, boldog örömmel zárná szívébe ezt a gyülekezetet, amely a második világháború vérzivatarában és kíméletlen pusztításában Isten tiszteletére épített templomát szívében mélységes keserúséggel megsemmisülni, rommá válni látta, de nagyszerű erőfeszítéssel, példaadó buzgósággal, szívóssággal, kitartással és lelkesedéssel, nagyrészt saját erejéből, helyébe íme újat épített. Ezzel az áldott, a maga nemében szinte páratlanul álló nagyszerű teljesítményével vadadi gyülekezetünk feltétlen élniakarásáról, megingathatatlan istenhitéről és a jövőbe vetett tántoríthatatlan bizalmáról szent tanúbizonyságot tett.

Te áldott, szent hajlék, melyet benned bízó, hozzád imádkozó és mindennapi kötelességeiket példaadó módon teljesítő hívek remegő áhítattal, bízó reménységgel és kitartó buzgósággal építettek, légy e gyülekezet számára az áhítatos érzésekkel Isten felé szálló lélekáldozat magasztos helye! Légy erős vár, védő, oltalmazó bástya, hitet, szeretetet és békességet árasztó, messze fénylő világítótorony; adj újra meg újra enni és inni a lélekben éhezőknek és szomjazóknak; nyújts megpihenést az elfáradtaknak; simogasd meg szelíden a gondokkal terhelt homlokokat, s töröld le újra meg újra a bánat, a fájdalom és veszteség könnyeit; taníts meg minket Isten előtt megalázzkodni, újjászületni, szenteld meg az Istenhez való gyermeki közeledést és a lélekből fakadó, bölcsök felett felragyogó tiszta örömöket; áldd meg ifjú szívek ünnepélyes hitvallástételét, szenteld meg boldog ifjak frigykötését, vigasztald meg a koporsók mellett könnyeket hullatókat — és szüntelenül emelj fel minket a bűn, a bosszú és gyűlölet fertőjéből az istenfiúság áldott evangéliumi magaslatai felé!

Hisszük, hogy a gondviselő Isten szívesen fogadja a gyülekezet önfeláldozó lelkületű, buzgó lelkésze, az egész lelkészi család, a gyülekezet

gondnoka, keblitanácsa és minden egyes buzgó tagja részéről a mai boldog ünnepnapon ez áldott, új templom áhítatában hozzá küldött, feléje szálló és e szent hajlék megépítésében kifejezésre jutó lélekáldozatot. Hisszük, hogy halk és szelíd, simogató hangján szüntelenül fog ezután is a gyülekezet minden tagjához szólani, akik alázatos érzések között az ő hajlékában leborulnak, és áldásáért buzgó imádságban könyörögnek. Hisszük, hogy ezután is fog lelki ételt és italt adni mindazoknak, akik azt sóvárogják.

Imádkozzunk ez áhítatos órában Pál apostollal együtt azért, hogy e gyülekezet méltó lehessen nagyszerű múltjához és dicséretes jelenéhez ezután is, hogy legyen minden időben a jézusi szellem diadalmas hirdetője, hordozója és öntudatos megvalósítója. Legyen továbbra is az unitárius gondolat lángoló lelkű szószólója. Legyen világosság a sötétben járóknak. *Vegyen részt ezután is szent buzgalommal az evangélium ügyében.*

Isten gazdag áldása nyugodjék meg e szent hajlékon és a gyülekezet minden egyes tagján, mindannyiunkon. Ámen.*

Dr. KOVÁCS LAJOS

„KERESSÉTEK ELŐSZÖR ISTENNEK ORSZÁGÁT“

Mt 6, 25—33

A mai ünnepnapnak mondanivalóját és hangulatát két tényező határozza meg. Azt is mondhatjuk: ez a vasárnap kettős ünnep. A mai nappal kezdődik advent; ma van a karácsony előtti adventi időszak első vasárnapja. Ez a tény már önmagában is kiemeli ezt az ünnepnapot az átlagvasárnapok sorából. De, amint azt mindannyian tudjuk, ennek a napnak aranyosrákosi egyházközségünk életében egy másik, közvetlen jelentősége is van: ma köszönt be az egyházközségbe annak újonnan kinevezett lelkésze.

Magától adódik ebben az ünnepélyes órában az új lelkészt beiktató beszéd tárgya: advent fényében, a szeretet és békesség ünnepe felé tekintve, advent örömmüzenetének felszínre hozása mellett meghatározni az új lelkésznek és a köréje csoportosuló gyülekezetnek egymás iránti szeretetkapcsolatát, közös evangéliumi fundamentumát, amely képes megvalósítani a Jézus szellemét hordozó, Dávid Ferenc lánglelkével megszentelt, magasrendű, Istennek tetsző gyülekezeti életet.

A mai napon sok keresztény templomban és családi otthonban a lámpákra erősített örökzöld koszorúkon felgyúl egy szál gyertya, az első adventi vasárnap jelképe, melyhez a következő három vasárnapon még

* Elhangzott a vadadi egyházközség templomszentelési ünnepén, 1972. október 22-én.